

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhöz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
 Hat hóra 2 frt 50 kr.
 Három hóra 1 frt 25 kr.
 Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
 Egyes számok 12 krjával kaphatók
 a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Negyhasásos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr
 kétszeriért 8 kr, többszöriért 5 kr átszámolva.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 krajczár

A nyilttérben:

minden négyhasásos garmend sor díja 15 kr.

Felünk összekötésében levő hirdető-irodák, elő-
 fizetők, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer.

— vasárnap reggel. —

A hirdetőket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalban

(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Hivatalos közlemény.

Pályázati hirdetés.

A nm. földművelésügyi m. kir. miniszter ur f. é. 36655. sz. a. kelt rendelete értelmében folyó évi június hó 9-től augusztus hó 5-ig a sárvari tejjgazdasági iskolán 20 néptanító számára négyhetes tejjgazdasági tanfolyam fog tartatni. — A tanfolyamra felvett néptanítók ötven (50) forint segélyben részesülnek, mely összegből az összes költések fedezendők. — A tanfolyam célja, hogy a néptanítók a tejjgazdasági üzletre vonatkozólag alapos ismereteket szerezzenek, melyek segélyével képesek legyenek a községükben szervezendő tejjgazdasági szövetkezetek létesítésénél és az ilyenek vezetésénél sikeresen közreműködni.

Felhivatnak azon barsvármegyei népiszkolai tanítók, akik e tanfolyamon részt venni óhajtanak, hogy felvételük iránt a nm. földművelésügyi m. kir. miniszter urhoz intézett kérvényüket, — melyhez keresztleveleket, továbbá az illetékes iskola-vezetők által annak igazolására kiállított bizonyítvány melléklend, hogy a folyamodó ismétlőiskolát is vezet, — legkésőbb f. é. június hó 10-ig az alulírott kir. tanfelügyelőséghez terjeszték be.

Ar.-Maróthon, 1899. május hó 23-án.

Dr. Hámos,
kir. tanfelügyelő.

A vízről.

Nem arról az uszó tengerről akarunk írni, mely a mult hetekben az egész Garam- és Ipolyvölgyét elborította, tönkretévén az utjába kerülő termést, beiszapolván a virágzó réteket. Mert az ilyen vizekben van részünk minden esztendőben bőven, hanem arról a vízről óhajtanánk egyet-mást elmondani, amiben igen keves részünk van, a mely nem oly érdekes talán, mint az előbbi, de sokkal hasznosabb s ez az egészséges ivóvíz.

Folyók és patakok mentén fekvő városokban és községekben a kutak

kivétel nélkül a közeli folyóvíztől nyerik összes vízkészletüket s így azok minőségétől függ emennek minősége is. Hosszas esőzések idején a megáradt folyóvíz zavaros felülete csaknem azonos kutaink felszínével, annak minden szennye feltalálható emebben. Így áll a helyzet Léva városában is, a mit fényesen illusztrál azon példa, hogy a midőn a most leégett hengeralmot építették s a Percz medre szabályozása céljából annak vizét másfelé vezették, a város kutainak legnagyobb részében kiapadt a víz. A mult hetekben tartott hosszas esőzések alkalmával, a midőn a Percz is világos csokoládé színű habokat hömpölygetett tovább, alig volt hut, a melyben emberi élvezetre alkalmas víz lett volna.

De igen csalódunk, ha abban a reményben ringatjuk magunkat, hogy idővel megtisztulnak kutainkban a vizek, mert a városnak olyan rossz fekvése van, hogy a mindenfelől lefutó vizeknek természetes leülepedő helyül szolgál s így a város belső területén a talajvíz mindenütt igen bő. Ezért kutaink csekély mélységűek, s nem egyebek, mint a leszivárgó talajvíz gyűjtő medenczéi. A vegyelemzés kimutatta, hogy Léva városában nincs egyetlen kut sem, melynek vize idegen anyagoktól teljesen ment volna; sőt olyan kut is alig van egy-kettő, melynek vize nem vegyülne össze a Percz patak átszivárgó vizével.

Nem csodálhatjuk tehát, hogy ha Léván majdnem minden jobb módu család asztalán rendes ivóvíz gyanánt szántói savanyuvizet látunk. Ezt azonban nem magának a savanyuvíznek olcsósága okozza, hanem csupán azon körülmény, hogy nincsen ivóvízünk, a mely valóban élvezhető lenne. Sajnos, hogy a város közönségének nincs módjában, hogy más vizet igyék, mint a melyet kutjainkból merithet. És ez a közönség csaknem kilencz tized részét

teszi a város lakosságának. A lakosság-
 nak ebben a részében igen gyakoriak
 azután a fertőző betegségek, melyek
 különösen a gyermekek között szoktak
 vehemensebb erővel fellépni.

Tudjuk azt, hogy Léva városa ön-
 erejéből már sok oly változást eszkö-
 zölt a város külső és belső életében,
 melyek jó időre lekötik a város anyagi
 erejét, tudjuk, hogy még igen sok kér-
 dés vár megoldásra s valamennyit egye-
 dül a pénzkérdés hátráltatja, mind az
 által első sorban is a város főkötele-
 ségének és a jövőben a legelső teendő-
 jének tartjuk azt, hogy olyan közkut-
 tat, esetleg artézi kutat furasson, a
 melynek vize élvezhető legyen s a mely
 vízzel képes legyen ellátni az egész
 várost.

Nekünk nincsenek maecenasaink;
 az egyedüli segítség, melyre támasz-
 kodtunk minden időben, az Isten és
 két kezünk. Az a költség, a melyet
 ilyen kut furása és használatra való
 berendezése okozna, bőven megtérülne
 a közegészség javulásában. Egy jó ét-
 vágyu uri embertől gyakran hallottuk
 azt a mondást, hogy inkább a mézár-
 székbe fizet, mint a patikába, s erre
 esetre is épen ráillik ez a mondás, sok-
 kal olcsóbb lesz nekünk az a víz, mint
 most az egészségtelen ivóvíz által oko-
 zott betegségek gyógyítása.

Elvégre is egy nyilvános közkut
 elodázhatatlan szükségét képezi minden
 városnak. Az alföldi városok mindegyi-
 kében nem is egy, hanem több artézi
 kut látja el vízzel a közönséget, pedig
 az ő vizük nem is annyira fertőzött, mint
 a mienk. Hanem igen is azon elvből
 kiindulva, hogy mens sana in corpore
 sano, előbbre helyezték a közönség
 egészségét minden más kérdésnél. S mi,
 a míg sok más kérdést nagy anyagi
 megterhelésünkkel megoldunk, egész-
 ségünkről megfeledkezünk.

Tűzze ki ezt a kérdést a város kö-
 zönsége napirendre s hisszük, hogy a

és szenvedés az élete. Elmegy a nagyvilágba,
 hátha felejtheti azt a nőt, ki övéje ugy sem
 lehet soha.

Szive titkát nem árulhatta el senkinek.
 De minek is? Hogy mások csak nevéssenek
 rajta!

Elhatározását tett követte, De nem akart
 háladatlanok látszani közönsége előtt, kik
 ugy szerették, hát edott egy bucsu — hang-
 versenyt.

A szálloda zsufolásig megtelt. Mindenki
 akarta még egyszer hallani. Ki tudja hall-
 hatja-e még? Az egész város intelligenciája
 ott volt. Ritka bál volt, a melyen ennyien
 voltak. Az ifjúság kezdeményezésére elhatá-
 rozottat, hogy a műsor után táncz lesz. Hisz
 annyi itt a szép leány és a fiatal asszony.

Elérkezett a jelzett idő a kezdetre. A
 banda elhelyezkedett a podiumán, élükön
 Barna Józsival. Majd rázendített egy szép
 magyar nótára. A mélabus nóta fülbemászó
 zenéje mintegy a sziveket látszott keresni.
 A halgatóság szemében a meghatottság köny-
 nyei csillámoltak.

A zene utolsó hangjainál felhangzott a
 lelkes taps és éljenzés, melytől a szálloda fa-
 lai szinte rengtek bele. Leirhatatlan volt a
 lelkesedés, melynek közepette az egész közön-
 ség, mint egy torokból felkiáltott:

— Nem engedjük, egy tapodtat sem en-
 gedjük!

Sorra következtek aztán a szebbnél-szebb
 nóták, melyek mindegyikét óriási taps és
 éljenzés követt.

Következett most a program szeriat

TÁRCZA.

Rólad beszél . . .

Rólad beszél ez is, az is,
 Oly kedves, jó vagy s nem hamis,
 Magasztal a világ, dicsér;
 Dicsérik ajkad, szép szemed,
 Karcsu, hajlékony termeted,
 Dicsérnek sok erényidér'.

A kósza hir ugy felkapott,
 Nem visz el Isten egy napot,
 Hogy dicséret nélkül maradj;
 És én? és én csak hallgatók,
 S oly jól esik, ha sirhatok,
 Mert hisz csak én tudom, ki vagy?

—k —s.

A primás szerelme.

Az első cigánybanda primása volt Barna
 Józsi. Bandája messzemenő jó hírnevét egye-
 dül csakis neki köszönhetette. Kiűnő primás
 volt. Ha kezébe vette szárazfáját rázendített
 valami szép magyar nótára, a hallgatóság
 szemében könnyek csillámoltak. Oly szívből
 s szívhez tudott játszani, hogy mindenkit
 megnyert az ő édes bús nótáival.

Nem volt mulatság, melyen ne az ő ban-
 dája játszott volna a talpalál valót. Nélkü-
 lözhetlen volt ilyenkor. Büszke is volt rá
 a város aranyifjúsága, mert hisz nem volt
 párja messze vidéken.

Ha beköszöntött a farsang s vele a mu-
 latságok ideje, az egész környék őt sietett

felfogadni. Sokszor megessett, hogy már arra
 az időre, melyre a mulatság lett volna ren-
 dezendő, eligérkezett, akkor inkább továbbra
 halasztották, csak hogy ott lehessen. — Nem
 tudtak nélküle mulatni. Szerették, bálványoz-
 ták szép játékaért.

De szép szál legény is volt ám Barna
 Józsi. Nem egy asszonynak, leánynak akadt
 meg rajta a szeme, szárazfájából csalogatta
 a szebbnél — szebb nő ákat.

Hiába, ő is csak férfi volt. Még pedig oly
 érző szívvel megáldva, mint nótái. Szerelmes
 lett. Bár ne lett volna soha! Reménytelen
 szerelemre gyulladt érzékeny szive. Belesze-
 retett egy uri hajadonba. Tudta ő azt, hogy
 e nő övé sohasem lehet, mert hisz ő csak
 egy cigány, az pedig egy uri dáma.

Felejteni akarta. De szive, az a tudat-
 lan csak nem hallgatott az ész szavára. Szün-
 telen csak érte dobogott. Képzetele, az a
 balga, meg untalan eleje varázsolta azt a
 csinos szőke főt, mely elvette nyugodalmát.

Ha elfogta a bánat, elővette a jó barátját,
 hegedűjét s annak paszolta el minden bűjút,
 keservét. Sirt, rit olyankor a hegedű minden
 egyes hurja, mintha egy felejthetlen kedves
 halottat siratna.

A szőke angyal nem is álmodta, mily vihar
 dúl a szegény primás szívében, melyet ő —
 bár tudatlanul — korbácsolt fel. Szerette
 ugyan hallgatni a primás szép játékát, mert
 oly szívhatóan szólt, hogy szinte sirni sze-
 retne az ember.

Barna Józsi látva, hogy erőlködése mit
 sem ér, elhatározta, hogy itt hagyja e várost,
 de mit is csinálna ő már itt? Csupa keserv

város képviselő-testülete, vagy pénzin-
 tézeteink nemeslelkű, fenkölt gondol-
 kozásu vezérő egyénei találni fog mó-
 dot egy oly közkut felállítására, a mely-
 lyel járó csekély terhet a város minden
 polgára készséggel fog viselni.

A lévai kutvizek elemzése.

A közegészség szolgáltatában — lapunk
 20 évi fennállása alatt — nem egy ízben
 tettük már említést arról, hogy ivóvizeink
 rosszak és így számtalan epidemikus bajnak
 okozói lehetnek.

Többen kétségbe vonták állításainkat,
 hivatkozva a vörös ökör jóhírben álló
 kutjának kristály tiszta vizére.

Mi egy országos tekintélyhez: G r i t t n e r
 Albert magyar állami vegyész urhoz fordul-
 tunk, ki Holló Mihály államvasuti főfelü-
 gyelő ur közbenjárása folytán az alább kö-
 vetkező több kutnak vizét elemezvén, a
 következő eredményt tünteti fel:

I. Vörös-ökor kutviz.

Összes sók	0-9920 gr.
Chlór	0 0745 gr.
Szerves anyag	0 0158 gr.
Salétromsav	igen sok.
Salétromsav	gyöngye nyomok.
Ammoniak	gyöngye nyomok.
Lugossági fok	9-35
Összes keménység fok	27-1

E viz használatát nem igen ajánlom —
 írja a vegyész ur — a következő okoknál
 fogva: „a vízben sok a salétromsav, ammo-
 niak van benne, mely vagy fertőzés, vagy
 rothadó anyagok termékét jelzi. A chlór
 mennyisége kissé sok, ugy szintén az oldott
 sók mennyisége is. Különösen nem ajánlom
 ezen viz használatát ivásra; háztartási cé-
 lokra használható, bár erre sem valami jó,
 mert a víz kemény.”

II. Tóth-féle kutviz.

(A Szepessy-utca legkeresettebb vize.)

Összes keménységi foka	39-2
Szerves anyag	sok
Salétromsav	van benne.
Ammoniak	van benne.

Ez tehát — már keménységénél fogva
 is rosszabb az előbbinél. A vegyész ur vé-
 leménye: „minősége igen rossz.”

III. Várkut vize.

Keménységi foka	38-5.
Salétromsav	sok.
Szerves anyag	elegendő

„minősége rossz.”

„Ha elmegyek kedves rózsám messzire” című
 szép magyar nóta. A hallgatóság szemébe
 könnyek gyűltek. Azonosítva érezte magát a
 nótában szóló kedveshez, kihez e bucsu lesz
 inténye.

De mi ez? Egyszerre elhallgatott a kar.
 Egy tompa zuhanás hallatszott és a primás
 ott feküdt a podiumon halotthalványon, élet-
 telentül. De a vonót még akkor is göröcsösen
 szorongatták merevedett ujjai.

Ugy lett: nem engedték egy tapod-
 tat sem!

Megülte érzékeny szive!

Prebejceevits Antal.

Beletekintek a szívembe . . .

Beletekintek a szívembe,
 S a látománytól borzadok;
 Kifosztva, mint egy pusztá templom,
 Lerokadt oltár, tört padok.

A nagy oltárkép lenn a sárban . . .
 És a négy fal ah! oly üres,
 Mert nincsen itt, mert nem találok,
 A kit az én lelke keres.

A szerelemnek templomából
 Romhalmaz lett csak és pokol,
 Mi kis hitem maradt a multból,
 Már az a csepp is haldokol.

Beletekintek a szívembe,
 A régi szentélyt keresem,
 S im egy kifosztott pusztá templom
 Mered sötétlen, rémesen.

Aristides.

Ennyi ácsot, öblös kut után, a hol könynyebben férhet a vízhez fertőző anyag; egy öblől nélküli northon-kut vizét elemelték: **IV. Holló-féle (7 méteres) northon-kut vize.**

Összes sók	0-9775 gr.
Chlór	0-1136 gr.
Salétromsav	igen sok.
Salétromsav	igen sok.
Ammoniak	igen sok.
Szervesanyag	0-0224 gr.
Lugossági fok	9-7
Keményégi fok	26 l.

Ez a víz nagyon rossz — mondja a vegyész ur, — a víz teljesen fertőzött talajból ered.

Ezen vizekkel leendő összehasonlítás végett közli velünk Grittner vegyész — hozzávetőlegesen — Budapest főváros vizét:

Összes sók	0-3—0-4
Chlór	0-009—0-015
Salétromsav	semmi
Salétromsav	semmi
Ammoniak	semmi
Szervesanyag	0-0003—0-0005
Lugossági fok	3-2—3-4
Keményégi fok	9-0—10-0

Ebből láthatjuk, hogy a legártalmasabb anyagoktól teljesen ment a főváros vize, szerves anyag is alig észlelhető benne.

Midőn kimerítő, sok fáradsággal, időtöltéssel járó tudományos művelet olvasóinknak bemutatjuk. — Grittner Albert vegyész urnak, városunk közönsége s a közegészségügy nevében hálás köszönetünket nyújtjuk.

Óhajtjuk, hogy e nemes férfiú szives fáradozása által tudomásunkra hozott adatok szolgáljanak buzdításul arra, hogy a város közegészségének védelmére sorakozva, sietni fogunk minden erőnkkel egy artézikut létesítése által víz mizériánkon segíteni.

Valami a sportról.

(Folytatás.)

Öseinknek különös gondjuk volt arra, hogy a tanuló-ifjúság a szabadban eleget játszzék. Az iskola udvara közepén ott állott a tekéző kő s ha a tekézésbe belefáradtak, labdával mulattak. Versenyfutás, tőke, árokugrás, üres hordókon átugrás, lovaglás, vívás, lövöldözés gyakorolta testileg az ifjúságot, továbbá a tanulók tekével, forgatytyuval, kézzel s parittyával hajigáltak. *) A sportnemek közül gyakorolták még öseink a birkózást, baltavetést, botvívást, buzogányforgatást és lovaglást, mely testgyakorlatok félbeszakadását csakis a háborús viszonyok okozták.

Ebből láthatjuk, hogy a magyar nemzetet összes hagyományai az athlétikára utalják: a ma üzött sportnemek azonban, — fájdalom, — már nélkülözik a régi nemzeti motívumokat s a lovag-tornázás kora végkép lehanyatlott. Nem lehet tagadni mégis, hogy nálunk az ujabban sportnak nevezett athlétikai gyakorlatok egyre szaporodnak s azok üzésére mindinkább nagyobb kedv mutatkozik; ma már az athlétika tartalma jobban kibővült s magában foglalja az említett labdázáson kívül a gyaloglást, futást, ugrást, hegymászást, kerékpározást, uszást, csónakázást, ökölvívást, birkózást, stb.

Igaz ugyan, hogy a sportnemek mindegyike olyan, hogy kellő határok közé szorítva céljuknak teljesen megfelelnek, de nem lesz fölösleges néhányat közülök mégis kiemelni.

A járás, futás és ugrás, mint a mozgás különböző alakjai, a testi egészségnek igen hatalmas előmozdítói. A mindennapi séta ugyszólván époly szükséges, mint akár az alvás, vagy étkezés. De hogy a séta a lelki erők fölfriessítésére is üdvöshat, ki-ki önmagán tapasztalhatta. Vannak emberek, kik keveset, vagy éppen nem mozognak, az ilyeneknek nemcsak testtagjaik nélkülözik a kellő hajlékonyságot és könnyűséget, de kedélyük is komorrá, borulttá válik.

A mozgás említett három neme mintegy egyesül az u. n. hegymászásban, turisztikában, mely a legujabb sportnemek egyike. Az athlétika e faja, ha annak rendje s módja szerint gyakoroljuk, egyike a leghasznosabbaknak. Maga a hegymászás nagy élvezet a mellék s a vele összefüggő szerveknek s a tiszta levegő élető hatással van az egész testi szervezetre. De még nagyobb azon erkölcsi hatás, melyet az ily kirándulások eredményeznek. Mert amellott, hogy a velük összekötött nehézségek legyőzése által akaraterőnk hatalmasan növelik s helyre állítják mintegy a test és lélek közt megza-

vart egyensúlyt, még igen tanulságosak is. Nem is szükséges bővebben fejtegetnünk azon nemes élvezeteket, melyeket pl. egy magasabb hegycsúcs megmászása után jutalmul nyerünk. Mintegy az ég szomszédságában érezzük ilyenkor magunkat, míg a földet lábaink alatt elterülve látjuk s bámulva a természet nagyszerűségét, csodáljuk a nagy Alkotó hatalmát is.

A kerékpározás (velociped, bicikli, stb.) régebben az előkelőbbek sportja volt, most már használatá általános; bár gyakorlata kisebb-nagyobb veszélyel jár, ethikai szempontból nem tehető kifogás ellene.

Az uszás és csónakázás nyáron s a korszolyázás télen legalkalmasabb s legkellemesebb gyakorlatok szervezeteink erősítésére. Az uszás az izmok edzésére följötte alkalmas, a vele járó fürdés által pedig a legjobb hatással van egészségünkre. A csónakázás egyike a leghasznosabb athlétikai gyakorlatoknak.

Mert a mellett, hogy különösen alkalmas az erők kombinálására, a versenyzési hajlamot is ápolja. Azért csak örvendünk lehet, midőn tapasztaljuk, hogy a többi művelt nemzetek példájára csónakversenyeket nálunk is mind nagyobb számmal rendeznek s az azokban való részvételt egyik legkedveltebb sport-nemnek tartják. A korszolyázás által testünk lomhaságát elveszti s lelkünk is egészen megelevenedik. A vele egybekötött veszélyek pedig oly csekély jelentőségűek, hogy inkább erőink fokozására és kedélyünk fölvidítására szolgálnak.

A tekézés és billiárdozás, mint a leggyakoribb sportnemek, szintén a legkellemesebb szórakozási eszközök. Az utóbbinál azonban vigyázni kell arra, hogy ne vegyük tulságba s lehetőleg füstmentes, tiszta levegőjű teremben történjék.

Szorosan véve ugyan nem tartozik ide, de éppen mert manapság sportszerűen szokás üzni, meg kell emlékeznünk itt a felnöttek egy leggyakoribb szórakozásáról, a tánczról is. A táncz nem egyéb, mint az öröme, vagy tulbuzdult életerőnek kitörése s távol legyen tőlünk, hogy fölötte általánoságban pálczát törjünk. Ha a táncz az ész és illem határai között történik, mindenestre egyik nemét képezi a jogos élvezeteknek. De meg kell jegyeznünk, hogy a táncz mai alakjában céljának éppen nem felel meg, sőt lette veszélyes. Hol és hogyan szokás manapság tánczolni? A legtöbb tánczmulatságnál a terem zsufolásig megtelik, minek következménye a rettentő hőség és rossz levegő. Ehhez járulnak a szorosan álló ruha, a tulságos kivilágítás, a jéghideg italok stb. Aztán, noha ezen élvezetből egy-két óra teljesen elegendő volna, rendszeren végkimerülésig szokás tánczolni. De az ily táncz nemcsak az egészségre ártalmas, de erkölcsi is gyakran veszélyes. Szóval legyünk itt is, mint mindenben, óvatosak és körültekintők; a táncznál is tekintetbe kell vennünk bizonyos határvonalakat, különben könnyen a saját magunk és mások testi és lelki kárára válhatik az, ami által szórakozást és üdülést kerestünk.

De amit legsajnosabban nélkülöznünk a mai tánczban, az a nemzeti elem; holott ha valahol, itt lehetne azt a legjobban érvényre emelni. Az egy „csárdás“-t kivéve, ugyszólván összes többi nemzeti tánczaink a sutba kerültek, pedig a sok kecsre és könnyedségre nézve jóval fölülmulják az idegen nemzetektől eltanult tánczokat.

Az elmondottakból önkénynt következik, hogy csakis azon sportnemek üzhetők haszonnal és sikeresen, melyek az ethika szabályaival meggyeznek és ezek is csak bizonyos határok közt gyakorolandók. Azon sportok, melyek a testi és lelki erőket veszélyeztetik, még jobban elcsigázzák, erkölcsi szempontból meg nem engedhetők. A hasznos sportnemek közül is elsőséget kell adni azoknak, melyek a nemzeti érzésnek, a hazaszeretet erényének fokozására szolgálnak.

Ezekhez járul még két szabály, melyeket a sportüzés konkrét eseteiben kell figyelembe venni. Ezek: az egyesek társadalmi állása és vagyoni viszonyai. Lehet valamely sportnem általában véve teljesen helyes, de bizonyos társadalmi állással ellenkezik, meg nem engedhetővé válhatik. Vannak pl. sportok, melyeket férfiak végezhetnek, de nők nem; vannak olyanok, melyeket a papi állás természetét meg nem enged. Hogy a sport szeretlen üzése miatt hányan jutottak anyagilag tönkre, közismert dolog.

Altalában óhajtható volna még, ha szokásos sportjainkban több nemzeti elem honosították meg s a nemzeti vonás azokban jellegzetessé válnék. Így pl. az egyes versenyek, tánczok a régi minták szerint volna reformálendők.

Időszerűnek találtuk ezek elmondását most, midőn, mint örömmel értesültünk, sportegylet alakult városunkban. Mutatja ez, hogy városunk gondolkodó körei is át vannak hatva a sportüzés gyakorlati fontosságától. A kezdet nehézségei ne rettentsek vissza a vezetőket a buzgó és kitartó munkától s az egyet fölvirágoztatása által hálára fogják kötelezni maguk iránt a késő utódokat is.

Az általunk felsorolt sportnemek valamennyijét gyakorolhatjuk kevés költséggel s fáradsággal. Mégis a labdázás sportját ajánljuk kiváló figyelembe, melyben a felnöttek is jól tennék, ha válvetve vennének részt az ifjúsággal. A beállott tavaszi és a beállandó nyári időszakban igen helyes lenne néhány társas-kirándulást rendezni a közeli regényes tájakra. A biciklizés sportszerű gyakorlására is alakulhatna egy fiók-osztály. A tekézt is ajánljuk főleg az ülő mesteriséggel foglalkozók szives figyelmébe.

De amiért legnagyobb fontosságot tulajdonítunk a megalakult sportegyletet, az, hogy közelebb fogja hozni egymáshoz társadalmunknak egyes, amugy is nagyon elkülönített osztályait.

A levai téli gazdasági tanfolyam.

A régóta mostoha gyermekként szereplő mezőgazdaság egy rövid idő óta kezd figyelembe részesülni. Belátták ugyanis, hogy ha mezőgazdaság el van hanyagolva, jobban mondva, ha elhanyagoltsága következtében a világversenyben nem állhatja meg helyét, akkor sem az ipar, sem a kereskedelem nem haladhat kellően előre, mivel a földmivelés állítja elő az ipar és a kereskedelem részére a földigazandó nyers anyagot. Földmivelés-ügyünk föllendülésével két tényező van hivatva a vezérszerepre, s ha e két tényezőt sikerül kellő alapon a fektetve meghonosítani, az esetben a racionális gazdálkodás, s ezzel együtt a nemzeti vagyonszerzés nagy léptekkel fog hazánkban előre haladni. — Eme két tényező, illetve intézmény a felnöttek oktatása, s a mezőgazdaságtan tanításának az ismétlő iskolákba való behozatala.

Hogy az ismétlő iskolák tanítói képesek legyenek a gazdaságtan eredményesen tanítani, először nekik maguknak kell a mezőgazdasági ismereteket elsajátítani, s e célból fokozatosan minden tanítóképzőnél felállítatnak a szaktanári tanszékek, s az eddigi heti 2 óra helyett, heti 8—12 órában lesz a gazdaságtan előadva. Ezenkívül a nyári szünidőben is képeztetnek e szakban a tanítók s ez idén is 12 földmivés iskolában rendez az állam a tanító képzésére egy hónapos mezőgazdasági tanfolyamot s a 2 havi szünet alatt 20 ily tanfolyamon 20 tanító, tehát összesen 400 tanító nyer képesítést a mezőgazdaságtannak az ismétlő iskolákban való tanítására. — Ez így történik már a 3-ik éven át, s hogy a vállalkozó tanítóknak a tanfolyam pénzükbe ne kerüljön, a tanfolyam tartamára mindegyik 50 ft segélyben részesül. Négy év múlva ily tanfolyamok rendezésére már nem lesz szükség, mivel a tanítóképzőkből kikerülő újabb nemzedék akkor már oly mértékben lesz a mezőgazdaságtanból képezvete, hogy ily tanfolyamokra nem szorul, kivált ha a tanítóképzők az oktatás megajtése céljából egy-egy kis gazdasági teleppel is föl lesznek szerelve. Hogy az ily fölserelés, mily terhet ró az államra, az elképzelhető, s hogy az anyagi kérdés miatt csak fokozatosan léptethető életbe, az nem szorul bővebb magyarázatra.

A felnöttek oktatására szolgálnak a téli hónapokban országsterre rendezett mezőgazdasági felolvasások, de legkivált a gazdák részére szervezett esti gazdaságtani ingyenes tanfolyamok.

Barsvármegyében a vasárnapi felolvasásokat nem említve, csak Léván volt e télen ilyen tanfolyam s röviden azt óhajtom jelezni, mit tett e tanfolyam a mezőgazdasági szakértelmnek terjesztése érdekében?

A tanfolyam létesítése azon föltételekhez kötve, hogy legalább 20-an jelentkezzenek az ingyenes esti órák hallgatására, s eleinte fél óra volt, hogy nem akad ily számú hallgatóság, de csakhamar bebizonyult, hogy a gazdálkodó osztály ismert conservatismusa is legyőzhető, s a hallgatók száma gyorsan szaporodott, s volt 82 beirt, s vagy 8—10 olyan hallgatója a tanfolyamnak, aki eljárt ugyan szorgalmasan az előadásokra, de restelte magát bejegyeztetni. A város előjárósága a városházá terméte engedte át a vasárnapi felolvasások céljaira s kioszközölte, hogy az esti előadások idejére az ev. ref. iskolaszék az iskola egyik tantermét ingyenesen átengedte, s annak világitásáról és fűtéséről a város gondoskodott.

A tanfolyam a kezdet nehézségei miatt december helyett, csak január elején nyílt meg s 25 isben tartatott esti tanítás, minden

este 7— $\frac{1}{2}$ 9-ig s ezenkívül 11 vasárnapi felolvasás rendeztetett.

Az előadások és felolvasások a mezőgazdasági szakok szerint a következőleg osztattak meg:

1. Növénytermelésből 12 előadás és felolvasás.
2. Állattenyésztésből 9 előadás és felolvasás.
3. Kert és szőlőmivelésből 9 előadás és felolvasás.
4. Mezőgazdasági törvények ismertetéséből 2 előadás és felolvasás.
5. Mezőgazdasági intézmények ismertetéséről 1 előadás és felolvasás.
6. Állatgyógyászat és ápolásból 2 előadás és felolvasás.
7. Méhésztöbblől 1 előadás és felolvasás.

Összesen: 36.
Az előadásokon és felolvasásokon résztvett a 36 alkalommal 2355 egyén. — Kiosztatott az állam ingyen 40 darab nagyobb gazdasági szakmunkát és 153 darab népies nyelven irt gazdasági füzetet.

Az állam által a bars megyei gazd. egyesület rendelkezésére bocsátott Klobusiczky-féle alapítvány 182 frtnyi kamatja a lévai gazd. téli tanfolyam tanulóinak jutalmazására lett fordítva, s mivel a Kühne cég a nemes célt tekintve a beszerzett gépek árából 150%-ot engedett s a szállítást ingyen eszközölte, a kiosztott 5 mezőgazdasági gép és eszköz értéke 215 frtot tesz ki.

A kiosztás nagy nehézségekbe ütközött, mivel a tanfolyamnak legalább is 20 olyan hallgatója volt, akik egyetlen egy órát sem mulasztottak, s így ezek közül bármelyik is jogosan elnyerhette volna a díjakat. Az öt jutalmazandó kiválasztásánál a bizottság tekintettel vált az illetők vagyoni állapotára, azon körülményre valjon el vannak-e látva a gépek vonására alkalmas igás állatokkal, az egyesek mezőgazdaságtani ismeretére és szorgalmasságára, s végre is a díjak következőképen lettek kiosztva.

1. Dóka Károly kapta a kézi erőre berendezett löhőre-vetőgépet.
2. Polgár János kapott egy 30 fogu művelő boronát (cultivatort.)
3. Dohány Jónás egy 4 tagu 2—2 gerzedes szántó-boronát.
4. Galambos Jónás egy egysoros, töltőgéttel fölserelt lókapát.
5. Váci Károly egy konkolyozót.

A kiosztott gépek és eszközök oly föl-tétellel bocsátattak a jutalmazottak örök tulajdonába, hogy azokat a jelenkezés sorrendjében a tanfolyam többi hallgatóinak is kiadják munkára, s a használatért megalapított, s naponként fizetendő 10 krnyi használati díj az eszközök javítására fordítatik.

A jutalmak kiosztása Husvét másodnapján, április 3 án történt meg nagyszámu, érdeklődő gazdaközönség jelenlétében.

A tanfolyam vasárnapi felolvasásait a következők tartották: 1. Levatic László gazd. egyesületi titkár 2 felolvasást. 2. Székely György püspöki uradalmi erdőmester 1 előadást. 3. Tatár István tanítóképzői kérész 2 felolvasást. 4. Vigady Virgil járási állatorvos 1 előadást és 5. Bodrozközy Zoltán gazd. szaktanár 5 felolvasást.

Az esti tanfolyamot Tatár István tartott 8 isben előadást, Bodrozközy Zoltán pedig 17 előadást.

A tanfolyam szervezésével és vezetésével a földmivelésügyi minisztérium részéről Bodrozközy Zoltán gazdasági szaktanár volt megbízva.

Különfélék.

— A bars megyei gazdasági egyesület rendes közgyűlése Léván a takarékpénztár tágas termében f. hó 25-én tartatott, a melyre szép számmal jöttek össze az egyleti tagok és pedig ott láttuk: Khernd János elnökte alatt, Levatic László titkár, Balogh János, Bodrozközy Zoltán, Dombay Vilmos, Hetzer Adolf, Frank Ede, dr. Halasy Kálmán, Faragó Samu, Motesiczky László, Kiss Károly, Mocsy Lajos, Mailáth István, Moravak János, Ordódy Endre, Weisz Kálmán, Weinberger Zsigmond, Zongor János stb. egyleti tagokat. Az elnöki jelentést előadván a titkár, Mailáth István indítványára az elnökségnek és az ügyvezetésnek a mult évi működéséről érdemeiket jegyzőkönyvileg megőrköztetni határozza közgyűlés. Az egyesületbe beléptek alapítókul a legutóbbi közgyűlés óta Rimely Károly megyés püspök, Aisó Várad, Garam Vezekény, Zeliz és Garam-Mikola községek. Rendés tagokul felvétetek hatan. A zárszámadás 1898. évről elfogadtatván s a felmentvény megadtván, az 1947 frt. 39 kr., mint pénztári fölölseg a takarékpénztárban gyűmölcsözölög helyeztetett el. A vagyonmétel szerint 21275 frtot tesz ki az egyesület vagyona, melyben mint teher tétel be nem fizetett 12350 frt alapítványi tőke van felvéve. Alelnökül: Dús Jenő, s számvizsgáló bizottság elnökévé Varga József, a lótenyésztőbizottmányba tagokul Botka Zoltán, Hetzer Adolf, Ordódy Lajos, Schöeller Gusztáv és Taubinger Ágost választattak meg. A magyar mezőgazdák szövetségébe egy üzlet részt jegyez az egyet, ez által tagjai részére a szövetség által nyújtott előnyöket biztosítja. A közési hitelszövetkezetek létesítésére nézve elhatározza, hogy az egész vármegyére szükséges a hitelszövetkezetek kiterjesztési, mint áldásos intézményeket, felkéröndök az illetékes tényezők, hogy az

*) Sport és játékok a XVI. és XVII. században. Badvánszky B. „Századok”, 1897. 293. és 320.

egyesületnek ezen missióját, melyet a garam-szent-györgyi közégi hitelszövetkezettel 5 községre kiterjesztetten és sikeresen megkezdett, a megye minden járásában, minél több községben támogassák. A földmívelésügyi m. kir. miniszterium anyagi támogatása mellett 80 kis gazda fog június havában utrakelni a titkárság vezetésével a gyönyörű kisbéri és bábolnai ménes birtokok tanulmányozására. Szeptember hónapban az intelligens gazdák kirándulása lesz az országos gazdasági kiállításra az alföldi metropoliszába Szegedre. Több folyó ügy után a közgyűlés azzal oszlott szét, hogy többen a nyitrai megyei szövetkezeti kongresszuson találkozni fognak.

A lévai sport-egyesület híven azon kitűzött irányához, hogy a lévai társadalomba életet, friss erőt, szellemet öntsön, ma egy hete barátságos, feszletlen majális tartott a katonai lövöldében. Meg is látszott, hogy bizony a lévai közönség nagy híjjával volt eddigéig mindannak, a mi élet-kedvre hangolja ezt az apathikus kedélyt, mert a legelső alkalmat szívesen ragadtak meg szép asszonyaink és leányaink, hogy bebizonyítsák, hogy igen is Léván is lehet feszletlen, kedélyes társas összejöveteleket rendezni, csak érteni kell hozzá. A majális tulajdonképpen csak öt óra felé vette kezdetét, a mikor is oly szép közönség gyűlt egybe, melyet nálunk csak igen ritkán lehet látni. Vidám zene, élénk labdajáték és czéllövészet szórakoztatták a közönséget. Igen szépen sikerült a labdajáték, melyet Kittenberger János tanár vezetett. Valami kedves látványt nyújtott a zöldben a világos ruhába öltözött fiatal hölgyek labdázó serege, a kik a czéllövészetben is szép példáját adták ügyességüknek, hol versenydíjakért folyt a nemes küzdelem. A verseny eredménye szerint, sorrendben következő urhölgyek lettek nyertesek: 1. Belcsák Tónika, 2. Bartók Mimike, 3. dr. Kittenberger Jánosné, 4. Stehlik Mariska, 5. Tomasek Sándorné, 6. Belcsák Miczike, 7. Levatic Mimike, 8. Levatic Aranka, 9. Holló Anikó, 10. Lukács Györgyné, 11. Pólya Andorné, 12. Farkas Ilonka, 13. Szigethy Vilmosné. Egyébként az urak is igen szép eredményeket produkáltak. Majd tánczra szólt a zene s a fiatalok vidáman aprózták a csárdást. Az idő hűvös, szelesre fordult este felé, de ez mit sem rontott az általános jó kedven és feszletenségen. Birjuk a rendezőség ígérését, hogy még e nyár folyamán több ízben lesz ilyen mulatság, a melynek erkölcsi eredményét már az első siker után is a legnagyobb örömmel konstataljuk.

Szintársulatunk, mint a nagy közönség meggyőződhetett, a vidéki társulatok között első rangu helyet foglal. Maga a tagok igyekezete is a legdicséretre méltóbb. Akarván, akár nincs közönség mindig a legjobb kedvvel játszanak s egész művészetüket önként szereplikbe. S így talán méltányos dolognak tartanók, ha az intelligenciájáról oly nevezetes Léva város közönsége is hazafias köteletségének tartanak, hogy a magyarság eme végvárában működő színeseket hozzá méltó pártolásban részesítsék. A társulat újabb bérletnyitását melegen ajánljuk tehát a közönség figyelmébe. Ezen hat előadásra terjedő s június 2-án kezdődő bérlet műsora a következő darabokból lesz összeállítva: **Tosca** a világhírű dráma (ujdonság) írta Sardou V., **Aeneas** Pápa rendkívül mulattató angol bohózat, írta A. N. Pinero. **Nebántsvirág**, bájos zenéjű operette, zenéjét szerző Planquette. **Lili** kedves dallamu operette a népszínház állandó műsordarabja írta Hervé. **A katonák**, a vizeszínház legvonzóbb színműve írta Thury Zoltán. **Falurossza** a kitűnő népszínmű írta Tóth Ede. **Ingyenélők** nagyon kedvelt népszínmű. **V. László** történelmi dráma írta Dobsa L. Egyben pedig felkérjük a városi hatóságot, hogy a színházhoz vezető utat a közönség érdekeiben kiváltságosan netherheltesse.

Léva város képviselőtestülete f. hó 23-án Bódogh Lajos polgármester elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melyen az elnök bejelentette, hogy a küldöttség Szilágyi Dezsőnek a diszpolgári oklevelet átadta. Ennek tudomásul vétele után elhatározta a közgyűlés, hogy az üresedésben levő I. tanácsnoki állást nem tölti be, hanem ennek teendőit — az árvaszéki ügyeket kivéve — a polgármester lássa el s ezért 300 frt évi fizetés pótlékot kap. Az árvaszéki ügyek elintézését pedig ideiglenesen egy előadó bizza, ki 300 frt fizetést fog huzni s a kit a közgyűlés dr. Kmosko Béla ügyvédjelölt személyében meg is választott. Ezután a Weisz Benővel megkötött s a bor és huszfogyasztási adó albréltetére vonatkozó szerződés bemutatása és tudomásul vételével a közgyűlés végül elhatározta, hogy 1899. évi július 1-től kezdve a fogyasztási adók után városi pótlék szedessék, hogy így legalább némi fedezetet nyerjen azon eivestett jövedelem, mely a költségvetésbe felvételre és arra kiadások alapítottak.

Hímen. A piros pünkösdi ünnepek a közel szomszédban hoztak egy fiatal párnak piros örömet. Ugyanis Egresy László az ipolyági kir. posta és táviró hivatal főnöke a pünkösdi ünnepek alatt váltott jegyet Fischer Colbrie Szeréna kisaszszony Fischer Colbrie. Antal szelizi uradalmi erdőmester bájos leányával.

Előléptetések. Megilletődve olvasunk a hivatalos lapban, hogy a napokban

elhunyt Batizy Gusztáv volt lévai pénzügyigazgató és pénzügyi tanácsost a pénzügyminiszter a VII. fizetési osztály 1. fokozatába léptette elő. A boldogemlékü pénzügyigazgató előléptetését már nem élvezheti, azonban ez a szomorú ironia is jól esik az ő tisztelőinek, mert ebben is azt látják, hogy az ő becsületes munkásságát, páratlan tevékenységét oda fenn is kellőképpen méltányolták. — Ezen kívül előléptek még a következők: Szigethy Vilmos lévai pénzügyigazgató helyettes a VIII. fizetési osztály 2. fokozatába, Sembery István és Darvasy Ferencz lévai p. ü. segédtitkárok a IX. fizetési osztály 2. fokozatába, — Dományi Béla ar-maróthi kir. törvényszéki irodaigazgató és Bellan Adolf lévai kir. telekkönyvvezető a IX. rangosztály 1. fokozatába.

Gyászhir. Sümeg József a vámosmikolai Huszár Béla-féle hitbizományi uradalom bérletársa, Hontvármegye törvényhatósági bizottságának virilis tagja e hó 22-én 48 éves korában meghalt. Az elhunytan dr. Frommer Ignác lévai tb. főorvos sógorát gyászolja.

Nyári mulatság. E hó 28-án tartja a „Lévai kereskedő ifjak társulata“ színelőadással és tánczszal egybekötött nyári mulatságát, mely alkalommal színre kerül — Mezey Béla szintársulata által előadva — Bokor ismert népszínműve a „Gyerekkasszony“. — Kezdeté est 8 órakor. Belépti díj 1 frt.

A gondatlanság áldozata lett a Nagy-Sárohoz tartozó Füzék pusztán Hajnus János béres harmadféléves, András nevű gyermeke. F. hó 20-án a gyermek anyja, ki a háztartás körül volt elfoglalva, pár percze, míg a kamrába ment, magára hagyta a gyermeket, a ki egy sarokban heverő üveggel játszadozott. Az egyik üvegben karbóllal vegyített szesz volt, melyet a lovak patáinak bedörzsölésére szoktak használni, s történetesen épen ezt hajította fel a szerencsétlen gyermek, kinek belsejét a folyadék annyira összegegette, hogy masnap meghalt. A szülők ellen gondatlanságból okozott emberölés miatt megindították a vizsgálatot.

Haláleset. Szabó György lévai járási, állami utbiztos, tegnap f. hó 27-én Nagy-Kálnán szívizéhihűdés következtében hirtelen elhunyt. A boldogult még előtte való este hivatalos teendőjét végezte s reggelre ágyában halva lelték az alig negyvenéves éves erős férfit. Temetése ma délután leendő Nagy-Kálnán. Halálát neje s nagy rokonság gyászolja.

Az érettségi vizsgálatok a lévai főgymnáziumban nem június hó 23-án, mint előző számunkban egy téves információ alapján jelentettük, hanem június 26. és 27-én fognak megtartatni.

A felvidéki gazdaggyűlés tárgyszorozata: Nyitra május hó 30-án, kedden d. e. 9 órakor a Nyitrai megyei Központi Hitelszövetkezet közgyűlése. 9¹/₂ órakor. A Nyitrai megyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmányi ülése, 10 órakor. A Nyitrai megyei Gazdasági Egyesület közgyűlése. 10¹/₂ órakor. A felvidéki mezőgazdasági szesztermelők értekezlete a szeszkontingens és a hízalok értekezlete a possonyi kiviteli hízottmarhavasár letesítése tárgyában. 11¹/₂ órakor. Felvidéki szövetkezeti nagygyűlés, ez alkalommal Károlyi Sándor gróf a gazdák társada mi szervezkedéséről s a szövetkezés fontosságáról, Zselénsky Róbert gróf a buzaringról s az értékesítő szövetkezetekről, Rubinek Gyula a tűzbiztosító szövetkezetekről fognak előadást tartani. Déli 1¹/₂ órakor. Társasbéd a „Szarvas“ szállóban. Egy teríték ára 1 frt 50 kr. Jelenkezni lehet a f. hó 29-ig a Nyitrai megyei Gazdasági Egyesület titkáranál. Délután 3³/₄ órakor elutasás Lipótváron át Trenesén és Pozsony felé. Délután 5 órakor elutasás Budapest felé. Lakások a Nyitrai megyei Gazdasági Egyesület titkára újjan rendelhetők.

Új anyakönyvvezetők. A m. kir. belügyminiszter Baravarmegyében a bessonyi anyakönyvi kerületben Lipcsey Győző segédjegyzőt, az ar-maróthiban Bokros Imrét, s végül Hontvármegyében az ipoly-szalkáltsi anyakönyvi kerületben Deutsch Jakabot anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki.

Hontnémeti-selmeczbányai h. 6. vasut. A Hontnémeti helyi érdekű vasutársaság megterverte a hontnémeti-selmeczbányai szárnyvonalat és a terveket felterjesztette a kereskedelemügyi miniszterhez, a közigazgatási bejárás elrendelését kérelmezve. A miniszter a terveket megfellelőknek találta és a bejárást Nedeszky Gyula miniszteri osztálytanácsos vezetésével elrendelte. A tárgyalást folyó évi június hó 6-án reggel kilenc órakor kezdik meg a selmeczbányai városháznál, 7-én folytatják és befejezik.

A besztercebányai m. kir. állami felsőbb leányiskolában a f. 1898—99-ik iskolai évet bezáró vizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartatni. Június 19-én d. e. 8 óráról valamennyi osztály és felekezet vallástani vizsgálata; 19-én d. u. 3 óráról az I—IV. osztályvizsgálata a tornából. 20-án d. e. 8 órakor magánvizsgálatok. 21-én d. e. az I., d. u. a II., 22-én d. e. a III., d. u. a IV., 23-án d. e. az V., d. u. a VI. oszt. vizsgálata az összes többi tárgyakból. 24-én d. e. 10¹/₂ órakor záró ünnep. Az osztályvizsgálatok d. e. 8. d. u. 2 órakor kezdődnek. A növendékek rajjai és kézimunkái az

osztályvizsgálatok idején megtekinthetők a rajzteremben. — Az igazgatóság.

Az állategészségügy Barsvármegyében. A földmívelésügyi miniszterium jelentése szerint e hó végén a következőleg állott: Veszettség: N.-Koszmály 1 udvar. Takonykór: Szikczó 2 udvar, Szent-György 1 udvar, összesen 1 közég 2 udvar. Himlő: Garam Szent-Kereszt 1 udvar. Tenyészbenáság és hólyagos kiütés: Alsó-Várad 1 udvar. Rühkór: Lenge 1 udvar. Sertésvész: Szikczó 20 udvar, összesen 1 közég.

Rövid hírek. — Perczel Mór a jeles honvédtáboruk 89 éves korában Bonyhádon e hó 23-án meghalt. — **A szibériai szamuztetés megszüntetése** czéljából az orosz cár rendeletet bocsátott ki, hogy eltörli a közigazgatási deportációt, s a végleges megszüntetése tárgyában bizottság küldessék ki, mely megállapítaná, miként lehetne a deportációt más büntetésre változtatni. — **Albrecht főherceg szobrát** ma egy hete leplezték le Bécsben a király jelenlétében nagy ünnepélyességgel. — **Az ipoly-sági polgári leányiskola** e hó 25-én ünnepelte tennállásának 25 éves jubileumát.

Színészet.

A midőn beszámolunk a heti műsorról, lehetetlen, hogy ki ne emeljük azon dicséretre méltó törekvést, művészi intelligenciát, mely színészeink előadásait jellemzi. A közönség pártolása szeszélyes és változó, mint az időjárás, de a társulat egyformán jó kedvvel, rutinnal játszik, a mi mindenestre megérdemelné e kellő méltánylást.

Vasárnap délután a félhelyárrakkal adott Jani és Juczi című ismert bohózat után este Géczy pályadíjat nyert népszínműve a Gyimesi vadvirág került színre a lehető legjobb előadásban. A közönség gyakran megtapsolta a szereplőket, kik valamennyien szép és öszervágó játékkal hozzájárultak az est sikeréhez.

Hét főt ismét két előadás volt. Délután másodsor adták Orbái népszínművét, a Fekete rigót az első előadáshoz hasonló sikerrel. Este Géczy Ördög mátkája került színre. A drámai jelenetekben gazdag népszínmű nagy hatást keltett, Kalmár Gyula megrázó erővel interpretálta a szerelmében csalódott férfi egész keserűségét, ugyanezt mondhatjuk Makó Aidáról, ki Anna nehéz szerepét oly közvetlenséggel játszotta. Honty Elma (Judith) szép dalai köztétészet arattak. Catry (Andor), Völgyi Ilonka (Barica) és Szigethy (Miklós) a legmelegebb fogadtatásban részesültek, a mit meg is érdemeltek. Ágotay (Firtos Estäu) kiassé tuizott, de a közönség jóízű mókáért gyakran megtapsolta.

Kedden másod ízben láttuk a Gécsákát. A kedves zenéjű operett ma is nagy hatást keltett. Kedves kötelességet teljesítünk ezuttal is, a midőn Honty Elma (Mimozsa) és Harkányi Gizella (Molli) bájos játékar, precíz éneket kiemeljük. Harkányi Gizella kedves tánczát, és Ágotay (Vunbi) szellemes kuplét meg is ismételtették. Bogó Ilonka a legszellemesebb Juliette volt, a kit valaha láttunk.

Szerdán drámai oldalról mutatta be magát a társulat igen előnyösen. Ohnet remek szép, jellemekben gazdag színműve a Vasgyáros került színre. Claire szerepét Makó Aida játszotta. Igen sokszor láttuk e szerepet, s valamennyi szereplő egy minta után teremtette meg ezen valóban szép alakot. Makó Aida alakítása egészen sajátzerű, de a jellemnek inkább megfelel. A legtöbb színésznő a megrázó, drámai kitérésekben keresi a hatást, a mit a karzatokon el is ér, de Makó szoborszerű, plasztikus mozdulatai, keresetlen, a természetesség hangján elmondott szavai sokkal inkább megérdemlik a művészi jelzőt, mint az érzelmek hanglétráján a legmagasabb tónusig csigázott jajgatások és örökös kéztördelések. Kalmár (Derblay) komoly, méltóságos alakját állandó szimpathia kísérte. Teljesen uralkodott szerepén, annak minden részét biztosan kezelte. Ágotay (Monline) erősen tulzott, a henczegő pénzkirály alakját érthetetlenül tette. Annál jobb volt Bogó Ilonka Athenais szerepében. Igen kedvesen játszott Völgyi Ilonka (Susanne) is.

Gsütörtökön egy valóban szépen sikerült előadásban volt részünk. Színre került Blumenthal és Kaderburg **Mozgó fényképek** című bohózata Heltay által magyarosítva. A közönség igen jól mulattat s a magas színvonalon álló előadásért sajós tapsal adozott a szereplőknek. Első sorban is ki kell emelnünk Bogó Ilonkát, (Mariska) a ki valóban művészlélekkel, finoman, a legapróbb részletekkel rajzolta meg a perlekedő asszonykát. Nyílt színen több ízben megtapsolták. Catry (Kálmán) intelligens játéka szintén tetszésben részesült. Tipikus jó alakítást mutattak be Saghly és Mezei és az após és anyós szerepében. Mint mindig, ma is kedvesen játszott Völgyi Ilonka (Vilma). Fehér Gyula Káján Tóbiás szerepében ügyes gesztikulációival keltett derűtést. Szigethy (Menszky) szintén rátermett a hétszilvafás lengyel szerepére. Értelmes, ügyes játékat mindvégig állandó tetszés kísérte.

Pénteken majdnem üres ház előtt került színre Potier Trilbyje. A czím szerepét Bogó Ilonka játszotta. Ez a szerep nem az ő szénerébe tartozik, de hisz a páratlan Gyurkovics Miczi nem lehet egyuttal

a legjobb Trilby is. De helyenként az ő bájos művészete zajos tapsokra ragadta a közönséget. Fehér Gyula küzdött Svengali szerepével. Alakja, hangja megfelelő, de túloz; mimikája folytonos rángatózás, hangja súlytalan horgés. Egy pár jelenete azonban jól sikerült.

Szombaton a Libapásztor operettben gyönyörködött a közönség. Forrai magyar stílusú zenéje kedvező hatást csinált. Honty Elma (Lajos dauphin) és Harkányi Gizella (Noémi) ragyogtatták művészetüket. Élénk játékar, szépen csengő hangjukat ma is gyakran megtapsolták. Völgyi Ilonka a kedves libapásztor igen sok oldalú művésznő, a kit helyenként minden szerepben s mindenütt megállja helyét. A többiek szintén a legjobb kedvvel játszottak.

Selyem damaszt

75 krajcártól 14 forint 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát fogyasztóknak postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek, HENNEBERG G. selyemgyárai** (cs. és k. udvari szállító) **Zürichben.** — Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető; Kónya József rendőrkapitány. Buza m.-mázánként 8 frt 20 kr, 8 frt. 40 Kétszeres 7 frt 10 kr. 7 frt 50 kr. — Rozs 6 frt 20 kr. 6 frt 60 kr. Arpa 6 frt 40 6 frt 60 kr. Kukoricza 5 frt 20 kr 5 frt 40 kr. Bab 5 frt — kr. 5 frt 20 kr. Zab 6 frt 10 kr 6 frt 20 kr. — Lencse 5 frt — kr. frt — kr Köles 4 frt — kr. frt — kr.

Nyilttér.

I.
4685.1898. tkvi sz.
Árverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Puskusz Mór végrehajtónak **Béres Jónás és neje szül: Kreko Róza** végrehajtás szenedvő elleni 14 frt 60 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a lévai kir. járásbíró területén levő s Gr.-sz. György közönségben fekvő a végrehajtás szenedvő Béres Jónás jogutódai, kk. Béres István, kk. Béres Károly, kk. Béres Eszter, kk. Béres Mihály, kk. Béres László, valamint Kreko Rozáliának a garam-szent-györgyi 778. sz. tjkvi A. I. 1—5. 9, 10, 12, 13 sz. egész ingatlanára s ezen épült lakházára 448 frt, — úgy végrehajtást szenedvő Béres Jónásnak, fentebbi jogutódai, valamint végrehajtást szenedvő Kreko Rozália jogutódainak ifj. Molnár András és Mihálynak az időközben a 909. sz. tjkvi ivbe A. I. 1 sor. alá jegyzett egész ingatlanára, az ezen ingatlanon C. 10. és 9. t. a. Béres Ferencs javára bekeblezett holtig tartó hasonlóléveti jog fentartásával az árverést 159 frtban ezennel megállapított kikéltési árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1899. évi június hó 13-ik napján d. e. 9 órakor Gr.-Szt.-György közönségben** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikéltési áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becárának 10⁰/₀-át vagyis 44 forint 80 krajcárt és 15 forint 90 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikéltött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván, 1899. évi márcz. hó.
A lévai kir. bíróság, mint tkvi hatóság.
Pogány, kir. járásbíró.

II.

PINCZE

a **Báthi-utózában** szabad kézből eladó.
Czim a kiadóhivatalban.

III.

Bérbeadó 3 óra

Brach kert lakással, mely áll 4 teljesen bebutorozott szoba, veranda, előszoba, különbejáratu konyha, nagy pincze souterrainnel, faskamra mángorlóval és nagy udvar **június 1-től** kibérelhető. A lakás megtekinthető naponta 3—6-ig. Bővebb felvilágosítást a tulajdonos ad.

IV.

A **Kohary-utca 504. sz. ház**, tüzletnek is használható, szabad kézből eladó. — Tudakozódhatni **Cseréi Gyulánál**.

VALÓDI
LINOLEUM
PADLÓZOMÁNCZ minden színben.

Fontos háziasszonyoknak!

puha padlóra

Törv. védve.

minden színben.

Nincs többé ragadós szobapadló! Linoleum padlózománcz egy óra alatt keményre szárad, gyönyörű fénye van és elérhetlen tartóssága.

Többször megtörtént, hogy az Eisenstädter-féle Linoleum helyett utánzatokat kaptak a vevők, figyelmeztetjük tehát a t. vevő közönséget, hogy mindig és csakis Eisenstädter-féle Linoleumot kérjen a *vas lovag* védjeggyel.

LAKK- ÉS FESTÉKGYÁR
EISENSTÄDTER TESTVÉREK, Bécs.

Léván kapható: Amstetter Imre, Engel József, Goldstein Henrik és Kern Testvérek uraknál.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

36127 Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Az ADRIANCE, PLATT és Co. new-yorki gyár világhírű „ADRIANCE” kévekötő-, marokrakó arató- és fűkaszaló-gépeinek

A V. VERMOREL-féle villofranchei gyár világhírű „ÉCLAIR” peronospora-fecs-kendőinek

magyarországi kizárólagos képviselője.

Minden a mezőgazdaság keretébe tartozó szükségletek, mint:

vetőmagvak, műtrágyák, anyagok, szerszámok, gépek stb.

legjuttányosabb beszerzési forrása. A szövetséget alapszabályait és havonként kétszer megjelenő „ÜZLETI ÉRTESÍTŐ”-jét bárkinek ingyen és bérmentve megküldi.

Hoff János maláta-készítményei gyengék és betegeknek.

<p>Hoff János maláta egészségi itala Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomor bántalmaknál, nemkülönben a lábadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere. Egy palack ára 75 kr. — öt palack bérmentve 3.75 kr.</p> <p>Tíz éve, vagy már régebbi idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészséget. Böger, Bécs, Hofmühlgasse.</p>	<p>Hoff János sűrített maláta kivonata. Tüdőbajoknál, gégehurutnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes. Egy üveg ára 1 frt. — öt üveg bérmentve 5 frt.</p> <p>Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 2/3 zacskó mláta kivonatot mell cukorkát. Fischer G. órnagy N.-Várad.</p>	<p>Hoff János maláta egészségi csokoládéja. Gyengeségnél, vérszegénység, idegességnél, álmatlanságnál, étvágytalanságnál kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredménnyel használják. Egy csomag ára 1 frt.</p> <p>Maláta csokoládéja a legkiválóbb a mit ismerem. Ezen kellemes íltal idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkóránál és általános gyengeségnél mindenkor jó eredménnyel alkalmazom. Dr. Nicolai orvos, Triebel.</p>	<p>Hoff János maláta-kivonat mell cukorkái. Köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, főleg tüdőhurutnál utóérhetően hatásos. A valódi maláta mellezcukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni. Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.</p> <p>Csodálatos volt maláta kivonat mell cukorkáinak hatása makacs köhögésem ellen. Zedlitz-Neukirch lovag, Waldenburg. Czukorkái feleségem köhögésén és asztmatikus bántalmain kitűnően segítenek. Busch plébános, Weischütz.</p>
---	--	--	--

Raktár Léván: Boleman E. örök., Medveczky Sándor gyógyszerárában; Czirik János utóda Amstetter Imre, Frommer Samu, Engel József kereskedéseiben.
Magyarországi kizárólagos főraktár: TÖRÖK József gyógyszerár Budapest, Király u. 12.
Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.

Kávé

Fiuméből

közvetlen a tengeri hajóról szétküldve

- 1 zsák 4 kgr. Rio kávé jó ízű 4.60
- 1 zsák 4 kgr. Portoriko kávé magyszemű . . . 5.60
- 1 zsák 4 kgr. Kuba kávé magyszemű . . . 5.76
- 1 zsák 4 kgr. Portoriko gyöngykávé 6.12
- 1 zsák 4 kgr. kék Java gyöngykávé 6.80

elváolva, bérmentve és csomagolva minden más költség nélkül.

Árjegyzékkel készséggel szolgálunk.

Fratelli Deisinger,

FIUME, szabad kikötő 28.

A magyarországi kávéok bevásárlási forrása.

Specialitás, poloskák, bolhák és konyhaférgek ellen

Molyok s a háziállatok elődjel ellen

Zacherlin

Csak üvegekben a valódi

ha „ZACHERL” név van rajta.

A leghatásosabb szer mindenféle férgek alapos kiirtására.

- Raktár. Léván: Amstetter Imre, Cserei Gyula, Engel József, Frommer I., Kern Testvérek, Medveczky Sándor gyógyszerész, Pollak Kálmán, Wilhelm Béla.
- Ipolyságon: Dombo Károly, Trautwein Dániel
- Ujbányán: Cservinka Mór és Henrich Ede fodrász
- Verebélyen: Czirik István, Pollak József özvegye és fia.
- Zsarnócza: Weichberg Izidor.

Kis hirdetések.

Kis-Kálnán

Bars megyében, 1/4 órányira a lévai vasuti állomástól, a nagy-kálnai szeszgyár és az oroszai cukorgyár szomszédságában egy 281 magy. holdnyi egy tagban fekvő, csupán lehető legjobb minőségű szántóföldről álló birtok f. évi szeptember hó 1-től haszonbérbe adatik. Bővebbet Kürthy István földbirtokosnál Kolthán, Komárom megyében.

Bajkán

Bars megyében, 3 kilométernyire a kis-várad vasuti állomástól, szomszédságában az oroszai cukorgyárnak, egy tagban fekvő 512 magy. holdnyi legjobb minőségű szántóföldről álló birtok 1901. szept. 1-étől bérbe adatik. Bővebbet Kürthy István földbirtokosnál Kolthán, Komárom megyében. 118-3-3

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Lábbal tiporva

lesznek a padlófénymazak, miért is tartósságot igényelnek. A ki néhány krajczár megtakarítása végett csekélyebb értékű gyártmányokat szerez be, az

penzét az ablakon szórja ki.

Nálam csakis az általánosan jónak elismert

padlófénymazak kaphatók:

Schramm Kristof lakk- és kencegyáraiból

Győr, Bécs, Simmering, Majna melletti Offenbach.

Schramm Kristof-féle kezeség mellett tiszta borostyánlakkból készült padlófénymazái tartósság, fényük és keménységük tekintetében valamennyi versenyyártmányt felülmúlnak. A sok érték nélküli utánzások miatt kérem arra ügyelni, hogy minden dobozon Schramm Kristof neve látható legyen.

Továbbá: mosható zománcz-festékek elegáns színárnyalatban mindennemű házi szerek, melyet bárki szaktudomány hiányában maga dolgozhat fel, alkalmas mosdó-szekerények, ajtók, ablakok, valamint falak bezománczozására konyhákban és fürdőszobákban. — Copal butorlakk, Copallak belső használatra Bamarlakk, Börlakk, Száritó-firnisz, Políturlakk, Vaslakk és Brunolin, mely utóbbi homályos butorokhoz használtatik, ugyszintén a többi lakkfélek valamennyi iparágak számára.

Különlegesség: kocsiyárosok és kocsifényezők részére Kutschenlakk, Präparationslakk, Gestellakk, Schleif és Lazurlakk eredeti 1 kgrmos dobozokban.

Kapható: Kern Testvéreknél Léván.

Alapított 1837. évben.

HAZAI GYÁRTMÁNY!